

Colegiul de Disciplină și Etică din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor

HOTĂRÂRE nr. 3-49/2023

mun. Chișinău

24 martie 2023

Colegiul de disciplină și etică din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor, având în componența sa:

Președintele colegiului - Vladislav Guțan

Membrii colegiului - Victor Comerzan

Elena Cazacov

Alexandru Lozan

Octavian Lazarev

Pavel Turcan

Oleg Televca

Examinând în ședința publică contestația cet. XXXXXX, privind anularea Deciziei din xx.xx.2023 a Inspecției Procurorilor a Procuraturii Generale privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, XXXXXX, din motivul că nu au fost identificate temeuri de tragere la răspundere disciplinară

A CONSTATAT

La data de xx.xx.2023 a fost emisă Decizia Inspectorului din cadrul Inspecției Procurorilor a Procuraturii Generale, Tudor Gratii, privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, XXXXXX, din motivul că nu au fost identificate temeuri de tragere la răspundere disciplinară.

La data de xx.xx.2023, cet. XXXXXX a depus contestație privind anularea Deciziei din xx.xx.2023, cu atragerea la răspundere disciplinară a procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, XXXXXX, pentru faptele ce constituie abatere disciplinară, menționate în sesizarea și contestația depuse.

La xx.xx.2022 și la xx.xx.2022, la Inspecția Procurorilor a Procuraturii Generale au fost înregistrate, conform Regulamentului cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a Inspecției Procurorilor, sesizările dlui XXXXXX despre îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu de către procurorul delegat în Procuratura Anticorupție, XXXXXX, la instrumentarea cauzei penale nr. XXXXXX.

Motivele invocate în sesizare și contestație, sunt următoarele:

- Neinformarea despre ordonanța din xx.xx.2022 de formare a unui grup de urmărire penală, despre care a luat cunoștință la xx.xx.2022 în cadrul prezentării materialelor urmăririi penale, privându-l de dreptul de a recuza membrul grupului de urmărire penală XXXXXX, precum și de a contesta ordonanța respectivă în modul prevăzut de lege;

Aplicarea în lipsa unei ordonanțe scrise a măsurii procesuale de constrângere - obligarea de prezentare la organul de urmărire penală și/sau la instanța de judecată;

- Expunerea publică privind vinovăția învinuitului, până la examinarea cererilor apărării din xx și xx.xx.2022, prin elaborarea comunicatului de presă din xx.xx.2022.

- Depunerea la xx.xx.2022 de către acuzatorul de stat a demersului cu privire la asigurarea termenului rezonabil de examinare a cauzei penale în fond prin fixarea ședințelor de judecată, care în opinia autorului sesizării atentează la dreptul de apărare și constituie o ingerință nejustificată în activitatea judecătorească;

- Furnizarea neautorizată de către acuzatorul de stat a informației despre desfășurarea procesului de judecată închis, reporterului de știri XXXXXX, XXXXXX.

În cadrul verificării sesizării, din explicația prezentată de procurorul XXXXXX, precum și din materialele administrate, s-a stabilit că ultimul a exercitat urmărirea penală în cauza nr. XXXXXX, în care este vizat inculpatul XXXXXX și care în prezent se află la examinare în Judecătoria Chișinău, sediul XXXXXX.

Procurorul XXXXXX menționează că actele și acțiunile procurorului au făcut obiectul controlului judiciar în ședință preliminară, astfel încât la caz instanța de judecată nu a constatat careva încălcări ale drepturilor omului implicați în justiția penală.

Prin încheierea Judecătorești Chișinău, sediul XXXXXX din xx.xx.2022, recuzarea procurorului XXXXXX a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. Temei de înaintare a recuzării au servit aceleași fapte invocate în prezenta sesizare.

Procurorul XXXXXX mai declară că instanța de judecată, examinând aceleași alegații ale lui XXXXXX menționate și în sesizare, nu a emis o încheiere interlocutorie pe caz prin care să se constate alegațiile susținute de către inculpatul XXXXXX.

Totodată, asupra chestiunii ce ține de obligația scrisă a învinuitului, ulterior inculpatului XXXXXX, de a se prezenta la organul de urmărire penală sau instanța de judecată, procurorul menționează că aceleași pretenții și argumente au fost examinate de către instanța de judecată, cerere care a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Referitor la alte alegații ale inculpatului, procurorul XXXXXX menționează că în cazul în care ar fi comis acțiuni contrare drepturilor și libertăților învinuitului pe cauza penală nr. XXXXXX, atunci acesta urma să se adreseze în ordinea prevăzută de art.299¹, 299² din Codul de procedură penală.

Totodată, în contextul în care se invocă unele aspecte ce țin de comunicarea cu mass media, procurorul menționează că acestea au avut loc într-o manieră instituționalizată, care a corespuns probelor administrate în cadrul procesului penal, pentru a asigura transparența și corectitudinea la contribuirea înfăptuirii justiției.

Referitor la cea de-a doua sesizare, procurorul XXXXXX a menționat că demersul înaintat instanței de judecată la xx.xx.2022, este orientat spre asigurarea examinării cauzei în termen rezonabil și pentru a asigura reprezentarea învinuirii în instanța de judecată într-un mod eficient și calitativ.

Totodată, ce ține de persoana XXXXXX, procurorul XXXXXX menționează că aceasta nu a fost audiată în calitate de martor în cadrul urmăririi penale pe cauza nr. XXXXXX și nu este una din probele acuzării care urmează a fi cercetate în ședința de judecată.

Procurorul mai menționează că pe caz lipsesc acte judecătorești (încheieri interlocutorii) ale instanței de judecată pentru a constata încălcarea drepturilor și garanțiilor inculpatului XXXXXX.

Astfel, urmare a verificării sesizării și materialului probator nu s-a stabilit îndeplinirea necorespunzătoare de către procurorul delegat în Procuratura Anticorupție, XXXXXX, a atribuțiilor de serviciu la instrumentarea cauzei penale nr. XXXXXX, respectiv nu a admis acțiuni care ar constitui abatere disciplinară.

Pretinsele abateri disciplinare care ar fi admise la expunerea publică privind vinovăția învinuitului, până la examinarea cererilor apărării din xx și xx.xx.2022, prin elaborarea comunicatului de presă din xx.xx.2022, au fost invocate ca temei pentru recuzarea procurorului, cerere de recuzare, care prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXXX din xx.xx.2022, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La alegațiile autorului sesizării despre aplicarea în lipsa unei ordonanțe scrise a măsurii procesuale de constrângere - obligarea de prezentare la organul de urmărire penală și/sau la instanța de judecată, se constată că acest subiect a fost examinat de instanța de judecată, iar prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXXX din xx.xx.2022, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. La adoptarea acestei încheieri, judecătorul a reținut printre altele că, „în cadrul urmăririi penale, procurorul XXXXXX nu a aplicat față de cet. XXXXXX măsura procesuală de constrângere - XXXXXX, ci a acționat în conformitate cu prevederile art.176 alin.(4) Cod de procedură penală, care stabilește că în cazul în care lipsesc temeiuri pentru aplicarea unei măsuri preventive față de bănuit, învinuit, inculpat, de la acesta se obține obligația în scris de a se prezenta la citarea organului de urmărire penală sau a instanței și de a le informa despre schimbarea domiciliului...”.

Referitor la alegațiile autorului sesizării precum că, depunerea la xx.xx.2022 de către acuzatorul de stat a demersului cu privire la asigurarea termenului rezonabil de examinare a cauzei penale în fond prin fixarea ședințelor de judecată, atentează la dreptul de apărare și constituie o ingerință nejustificată în activitatea judecătorului, procurorul XXXXXX, prin depunerea acestui demers a urmărit neadmiterea tergiversării examinării cazului.

Privitor la alegațiile autorului sesizării precum că acuzatorul de stat ar fi furnizat neautorizat informații despre desfășurarea procesului de judecată închis, reporterului de știri XXXXXX, XXXXXX, aceste fapte nu au fost probate în procesul de verificare a sesizării, nefiind prezentate careva probe în acest sens de către autorul sesizării.

Potrivit lit.d), e), pct.3.4 al Regulamentului privind conținutul și procedura de depunere a sesizării cu privire la abaterea disciplinară comisă de procuror, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-240/16 din 29.09.2016, sesizarea cu privire la fapta procurorului ce poate constitui abatere disciplinară urmează să conțină următoarele elemente de bază: probele care confirmă acuzațiile autorului sesizării în materie disciplinară; anexele la sesizare (copii de pe acte, fotografii, înregistrări audio/video etc).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXXX din xx.xx.2022 a fost admisă cererea înaintată de inculpatul XXXXXX privind recuzarea acuzatorului de stat - procurorul XXXXXX, de la participarea în cadrul examinării cauzei penale în învinuirea lui XXXXXX de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.352¹ alin.(2), Cod Penal. Instanța de judecată a reținut faptul că în cadrul ședinței de judecată s-a stabilit că inculpatul XXXXXX a depus x plângeri (sesizări) pe numele procurorului XXXXXX, în adresa Consiliului Superior al Procurorilor. De asemenea, a menționat

că la data de xx.xx.2022, inculpatul XXXXXX s-a adresat cu două cereri de chemare în judecată, prin care a solicitat recuperarea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilegale ale Procuraturii pe cauzele penale nr. XXXXXX și nr. XXXXXX, procurorul XXXXXX, având calitatea de intervenient accesoriu, în cererile respective.

Astfel, instanța de judecată nu a constatat careva încălcări procesuale în cadrul examinării cauzei penale în învinuirea lui XXXXXX de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.352¹ alin.(2) Cod Penal.

În cadrul verificării sesizării, procurorul XXXXXX a explicat circumstanțele cazului și a declarat că la efectuarea urmăririi penale pe caz a procedat conform legii, drepturile părților pe cauza penală au fost respectate.

În cadrul investigării cauzei penale indicate supra, procurorul XXXXXX a acționat conform atribuțiilor funcționale stipulate în art.52 alin.(1) din Codul de procedură penală, respectiv nu a admis acțiuni care ar constitui abatere disciplinară.

Conform prevederilor art.3 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, responsabilității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele penale pe care le gestionează.

În cadrul verificării contestației au fost examinate explicațiile procurorului XXXXXX, precum și materialele acumulate pe parcursul cauzei disciplinare. Prin explicațiile depuse de procurorul vizat, Colegiul de Disciplină și Etică consideră că sesizarea cet. XXXXXX reprezintă nemulțumire față de soluțiile adoptate în cadrul investigației cauzei penale nr. XXXXXX. Argumentele procurorului sunt confirmate cu materialele acumulate în cadrul verificării sesizării, de aceea Inspecția Procurorilor nu a identificat nici un temei de tragere la răspundere disciplinară a procurorului XXXXXX, nu s-a constatat că procurorul să fi acționat cu rea-credință la investigarea și emiterea hotărârilor pe cazul dat.

La fel, în cadrul examinării contestației nu au fost stabilite fapte de aplicare necorespunzătoare a legislației de către procurorul XXXXXX, fiecare acțiune fiind reglementată expres de prevederile procesual-penale.

Standardele de conduită ale procurorilor sunt descrise, cu precădere, în art.1-3 din Legea nr.3/2016. Potrivit Legii, atribuțiile Procuraturii de contribuire la respectarea ordinii de drept, efectuarea justiției, apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanei și societății sunt exercitate de procurori în condiții de transparență. Procurorul își desfășoară activitatea în baza principiului legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale. Colegiul de Disciplină și Etică consideră că furnizarea informației în articolul publicat pe portalul de știri XXXXXX, de către procurorul XXXXXX, nu constituie o abatere de la standardele de conduită, procurorul intenționând să aducă la cunoștință publicului realitatea obiectivă asupra instrumentării cauzei penale nr. XXXXXX. Comunicarea procurorului a fost imparțială, s-a ținut cont de principiul prezumției nevinovăției, respectarea dreptului la viața privată și demnitatea persoanelor. Totodată, ceea ce procurorul a relatat publicului este de o importanță majoră, se încadrează în libertatea de exprimare, garantată de art.10 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și libertăților fundamentale și este necesară într-o societate democratică

Potrivit jurisprudenței constante a Curții, există posibilități reduse în temeiul art.10 §2 din Convenție, de a aduce restricții dezbaterii chestiunilor de interes public. Marja de apreciere a statelor este astfel redusă în cazul în care este în discuție o dezbaterie a unei chestiuni de interes public. în acest sens, Curtea a hotărât deja că publicul are interesul legitim să fie informat asupra proceselor penale în curs, precum și că observațiile privind funcționarea sistemului judiciar constituie o chestiune de interes public (a se vedea *Morice împotriva Franței (MC)*, nr.29369/10, pct.152, CEDO 2015).

Din conținutul contestației nu este clar care anume afirmații au fost grave să aducă atingere drepturilor și libertăților personale. în acest sens, Colegiul menționează despre existența jurisprudenței Curții Europene pentru drepturile Omului, care permite a constata lipsa abaterii disciplinare în prezenta examinare a contestației din considerentul că ingerința este disproporționată față de scopul urmărit și nu este necesară într-o societate democratică.

În cauza *Guja împotriva Moldovei* din 12.02.2008, Curtea a constatat violarea art.10 din Convenție - libertatea de exprimare și, inter alia, a menționat: „52. Curtea reiterează că protecția garantată de articolul 10 se extinde asupra locului de muncă în general și asupra funcționarilor publici în special (a se vedea *Vogi v. Germany*, hotărâre din 26 septembrie 1995, Seria A nr.323, §53; *Wille v. Liechtenstein GC*, nr.28396195, §41 ECHR 1999-VII; *Ahmed and Others v. the United Kingdom*, hotărâre din 2 septembrie 1998).

Astfel, analizând rezultatele verificării sesizării cet. XXXXXX, Colegiul de Disciplină și Etică conchide următoarele:

Potrivit prevederilor art.3 din Legea cu privire la Procuratură, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.

Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului legată de exercitarea atribuțiilor sale.

Procurorul, în conformitate cu prevederile art.49 alin.(1) lit.a) din Legea cu privire la Procuratură, poate fi tras la răspundere disciplinară dacă în urma verificării argumentelor sesizării, Inspekția procurorilor va constata temeiuri rezonabile privind comiterea unei abateri disciplinare de către procuror.

Dezacordul cu rezultatele examinării plângerilor de către procuror, nu poate servi temei pentru tragere la răspundere disciplinară, cu atât mai mult, că în condițiile prevederilor art.13 din Legea cu Privire la Procuratură și ale Codului de procedură penală, activitatea procurorului poate fi supusă controlului din partea procurorului ierarhic superior și a instanței judecătorești (art.299¹ și art.313 Cod de procedură penală).

Urmare verificării sesizării și contestației și materialului probator, Colegiul de Disciplină și Etică stabilește că alegațiile cet. XXXXXX nu s-au confirmat, iar acțiunile procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, XXXXXX, nu constituie abatere disciplinară.

Reieșind din materialele administrate și explicațiile prezentate, necesită a fi subliniat faptul că Colegiul de Disciplină și Etică nu examinează legalitatea însăși a

actelor dispuse în cadrul examinării urmăririi penale, reprezentării acuzării în instanță, dar verifică și se expune asupra modului în care decide un procuror să acționeze într-o speță concretă și corespunderea acestui mod legilor și actelor normative în vigoare ce reglementează conduita profesională a procurorului.

Legislația muncii, practica și doctrina în materia răspunderii disciplinare, au stabilit unanim că abaterea disciplinară reprezintă acea încălcare cu vinovăție, a obligațiilor de serviciu sau a normelor de comportare la serviciu, constând într-o acțiune sau omisiune, săvârșită de către o persoană, subiect al raporturilor de muncă. În ceea ce privește răspunderea disciplinară a procurorilor, aceasta este una specifică și derivă din statutul profesional distinct al acestora, ce prezintă anumite particularități specifice.

Angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative obligatorii a condițiilor generale - faptă, vinovăție, legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția, aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

Colegiul constată că în cazul prezentat, materialul probator administrat atât în faza controlului de către Inspekția Procurorilor, cât și în procesul examinării nemijlocite de către Colegiu, denotă cu certitudine că elementele abaterii disciplinare menționate, nu sunt întrunite.

Luând în considerație că în cadrul controlului nu s-a stabilit încălcarea cu vinovăție de către procurorul delegat în Procuratura Anticorupție, XXXXXX, a obligațiilor corespunzătoare funcției pe care o deține, iar condițiile pentru atragere la răspundere disciplinară nu sunt îndeplinite cumulativ, nu au fost identificate temeiuri de atragere la răspundere disciplinară conform art.38 din Legea cu privire la Procuratură.

Astfel, în rezultatul examinării contestației asupra Deciziei de încetare a procedurii disciplinare în privința procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, XXXXXX, a materialelor prezentate, se constată că informațiile cauzei disciplinare acumulate de către Inspekția Procurorilor sunt complete și suficiente, iar soluția adoptată este obiectivă și întemeiată.

În contextul celor expuse, în rezultatul examinării contestației, Colegiul de Disciplină și Etică ajunge la concluzia că în faptele descrise în privința procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, XXXXXX, nu sunt confirmate acțiuni ce ar constitui abateri disciplinare, iar Decizia Inspekției Procurorilor a Procuraturii Generale din xx.xx.2023 este întemeiată și legală.

În temeiul pct.77⁵, 77⁶ din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de Disciplină și Etică, examinând contestația asupra Deciziei de încetare a procedurii disciplinare emise în privința procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, XXXXXX, din xx.xx.2023, emisă de Inspekția Procurorilor a Procuraturii Generale, Colegiul de Disciplină și Etică

HOTĂRĂȘTE

1. A respinge contestația din xx.xx.2023 și a menține Decizia din xx.xx.2023, privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, XXXXXX;

2. Hotărârea este cu drept de contestare la Consiliul Superior al Procurorilor în termen de 5 zile de la data pronunțării.

Președintele colegiului:

Vladislav Guțan _____ semnat _____

Membrii Colegiului:

Victor Comerzan _____ semnat _____

Elena Cazacov _____ abținut _____

Alexandru Lozan _____ semnat _____

Octavian Lazarev _____ semnat _____

Oleg Televca _____ semnat _____

Pavel Țurcan _____ semnat _____